

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Feltétlenül pénzek póstaútvánnyal küldhetők.
 Egyes számlák 12 kr. árral kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. árazandó.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyitásban:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Telünk összeköttetésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik telomes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A köziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Köziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

3062.1897. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, miszerint az országgyűlési képviselő választókat összeíró I. számú köldöttiség Léván a városháza termében folyó évi május hó 24. 25-én és következő napokon naponként délelőtti 9 órától kezdve a választók névjegyzékének kiigazítását fogja eszközölni.

Az érdekelt választó közönség ezen ténykedésről ezennel értesítettik.

Kelt Léván, 1897. évi Május hó 19-én.

Bédogh Lajos,
 h. polgármester.

II.

559.1897. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a III-ad osztályu kereseti, illetve jövedelmi adóra és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó adókiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstrom a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezvén, ezen lajstrom a városi adóhivatalnál folyó évi május hó 22-től kezdve 1897. évi május hó 30-ig közszemlére van kitéve.

Együttal az adózó közönség figyelmeztetik, hogy a fent jelzett határidő alatt és helyen az említett kiszámítási javaslatokat mindenki megtekintheti, és az öt vagy másokat érdeklő adójavaslatokra észrevételeit a lajstrom kitévelének ideje 8 nap alatt a lévai kir. pénzügyigazgatóságnál, — később az adókiadó bizottságnál szóval előterjeszheti.

Végre arról is értesítettik az érdekelt adózó közönség, hogy az ujonnan nyitott üzleteknek és ujonnan kezdett iparoknak adója, Léván az Oroszlán vendéglő nagytérképében folyó évi június hó 15-ik napjának reggeli 9 órájkor kezdődik tárgyalatni. Léván, 1897. évi május hó 22.

Juhász László, Tuschnay János,
 v. pénztárnok. aljegyző.

A föld adója.

A föld adójának s az ez alapon kivetett mindenféle pótlékoknak csökkentése vagy legalább korlátozása egyike a legsürgősebb feladatoknak, melyek megoldását a közvélemény és a magyar gazdasági élet egyensulya egyaránt követeli. E követelésnek jogalapja tiszta és világos.

A föld adóját más, a mezőgazdaságra nézve a mainál sokkal kedvezőbb viszonyok között alapították meg a kataszteri tiszta jövedelem 25¹/₂%-ában. Azóta a tiszta jövedelem országszerte leszállott, ellenben a pótlékok, a mint azt mindnyájan tudjuk, csodálatos leleményességgel szaporítottak. Adópolitikánk tehát a helyett, hogy a terheknek az apadó jövedelemmel arányosan való leszállítását vette volna célba, éppen az ellenkező irányban halad és halad maig is.

A deficitiek éveiben ezt az eljárást menteni talán még lehetett volna. Most azonban deficitről már évek óta nincs szó, sőt minden alkalommal eldicsekesznek vele, hogy állami pénzügyi helyzetük milyen fényes, milyen biztató. Ebből a kedvező helyzetből sokan ki is veszik részüket bőven. Szaporodnak a luxuskiadásokra szánt milliók. Emelünk palotát a nem létező magyar iparművészetnek drágábban, mint a mibe akadémiánk dunaparti palotája egykor került. Engedélyezünk adómentességet új iparos vállalatoknak, sőt ezt kiterjesztjük még a földalatti vasutakra is, sürgősen, gyorsan. Mintha az ország jövője attól függene, vajon a fővárosi mulatni vágyó publikum föld alatt, vagy föld fölött jut-e ki bámulni Ős-Budavár bódéit és erkölcsi tartalomban annyira szűkölködő mutatványait.

Emeljük a cukorra adott kiviteli jutalmakat, bár ezzel sem igen birjuk talpra állítani ez iparágat, melyet megöl-

az európai tultermelés és Mac Kinley új vámtarifája.

Lukács pénzügyminiszter elismeri, hogy adórendszerünk hiányos, tele van igaztalanságokkal. Igéri, hogy igyekezni fog eltüntetni az igazságtalanságokat, meghonosítja a helyes és arányos adózást, aztán törvényjavaslatot terjeszt be, a melylyel még tágasabb körökre terjeszti ki a házak adómentességét, tehát szaporítja az ellentmondásokat s a földnek terheit súlyosítja adóemeléssel nélkül is. Jutalmat ad azoknak, kik elfordulnak a nemzet legrégibb foglalkozásától és házakba, gyárakba fektetik be heverő pénzüket.

A nemzet önmaga veti a fejszét arra a törzsre, melyből annyi századon át az erőt szivta. Csoda-e aztán, ha azok, a kiknél az egyéni jólét által teremtett optimizmusnál az erősebb a hazafiai érzés, könnyűszerrel reá tudnak mutatni arra a hanyatlásra, melyet a ragyogó máz s a terjeszkedő luxus pompája sem bír eltakarni?

Közvéleményünk elég lassan, eléggé lomhán, de kezd állást foglalni. Tordaranyos indítja meg az akciózt s példáját követik mások. Legutóbb Somogy közgyűlésén Szalay Imre tett a földadó leszállítására vonatkozó indítványt s az állandóan rossz, sőt újból hanyatló gabonaárak nem fogják engedni, hogy e kérdést elaltassuk. Megoldása nem is olyan nehéz, mint azt sokan hiszik és feltüntetni óhajtják.

Mert míg bizonyos rétegek kedvezményekkel halmoztatnak el, addig a nemzet nagy tömegét aránytalan terhek nyomják. Míg a kereskedés terének láthatárán már a reformok keskeny sávja látszik, addig a földmives népesség adója ösidőkben kiszámított tiszta jövedelmen alapul, s egy lépés sem történt ennek a mai viszonyok szerint való mérlegelésére. Meg kell keresnünk, s megkeil találnunk a kulcsot, a helyes adózási

arány kiszámítására, mert a mulasztás e téren hatványozott kárral jár a földmives osztályra, s ennek közvetve a társadalom minden rétegére nézve.

Világnyelv.

(P. Hsz.) A század egyik legnevezetesebb tüneménye a nemzetköziség megteremtése. A világpiaç, viláfgalaglom, nemzetközi kongresszusok, egyezmények és szerződések a XIX. század alkotásai; és ezen nemzetközi relációk folyton szaporodnak, körülhálózák az egyes államokat, sok millió magánérdek pókhálósával összekötik azokat, mint Swift törpéi az óriás Gullivert — és nemcsak a köz-, de a nemzetközi érdekekhez való simulásra kötelezik.

Hogy a nemzetköziségnek hátrányai is vannak, az tagadhatatlan, de ez főleg szervezetlenségének tulajdonítandó, és ez orvosolható; másrészt pedig oly előnyei vannak, melyek e szervezést s ezzel a nemzetköziség fejlesztését mindenestre kívánatosá teszik. A mily üdvösen bevált a világ-posta-egylet, azt hisszük épp oly eredményeket lehetne elérni a vasuti-, hajózási forgalom egyöntetű szervezésével, vagy nemzetközi egészségrendőri szabályok elfogadásával stb.

Bizonyos, hogy a nemzetközi viszonyok helyes, célszerű szervezése óriási nehéz, de ez csak azt bizonyítja, hogy annál behatóbban foglalkozzunk velük.

A legfontosabb nehézségek egyike a nyelvi kérdés. A nemzetközi kapcsolatok szaporodásával folyton jobban előtérbe nyomul az egy időben oly nagy port felvert „volapük“-nyelv kérdése. Az ezredév alkalomával nálunk megtartott nemzetközi kongresszusok díszes sora ebből a szempontból a bábeli nyelvzavarhoz hasonló képet mutatott. Egymásután hangzottak francia, angol, német, olasz és magyar beszédek s felolvasások, a mi tagadhatatlanul zavarólag hatott a tanácskozások egyöntetűségére, s így közvetve talán azok eredményességére is. A nyelvkérdésnél különben sem az a födolog,

TÁRCZA.

Szülőföldemen.

Kivártam hát végre, habár nem bíztam már,
 Hogy hol bölcsöm ringott, a hol növekedtem,
 Ahol az ifjuság röpöködött fölöttem,
 A hol olyan büvös, oly vonzó a határ,
 A melynél előttem kedvesebb hely nincsen,
 Melyet el nem adnék soha, semmi kincsen, —
 Megtört lelkem enyhet és nyugalmat talál.

Üdvölet tünétek, bokrok! hívős árnyak!
 A hol vesszőlovon ngargalásztam vígan,
 Az éltető léget hol először szittam,
 Ah! csakhogy már egyszer színről-színre látlak!
 Te is jöj ajkamhoz, a mely epedve vár,
 Álmaim tündére, palóc „cserebogár...“
 Jer, érző szívemnek rejtekébe zárlak.

Megmaradt még mindig néhány régi utca,
 De, melyet ismerék, hová lett a malom?
 S patak, a mely hajlád, utca van árkodon!
 De az emlékezet felépit majd ujra,
 S habár nagyon régen, sok éve láttalak:
 Látom ismét futni a könnyű habokat,
 Földmutatja ezt az emlékezet útja.

Balsamos levegőd sebemet gyógyítja,
 Sebem, melyet ütött hülden baráti kéz, —
 Lelkem a gyógyulás felé epedve néz.
 Tán el lesz feledve szenvedésem multja;
 S az életkének mély nyoma arczomon,
 Bárhogy nevessetek, biztosra foghatom,
 Elsimul és szívem, lelkem felvidítja.

A dalos kis madár vidám csevegése
 Eszembe juttatja elmúlt ifjukorom,
 S feledtetni, hogy bú szántott homlokomon,

És hogy oda a gond mély redőket vése.

Most feledék mindent . . . mindent meg-
 [bocsátok . . .

A kik bántottatok: áldás tizedetek, —
 Nem venném baj nélkül boldogságom észre.

Ennyi kéj s boldogság hogy' fér a szívembe?
 És a boldogságnak nincs-e vajjon árnya?
 Vajjon nem ábránd-e szűm fohásza, álma? . . .
 Küzdő erőm tehát nem volna elveszve? . . .
 Morpheus! irgalom: mért üt ez az óra, —
 Miért ébredék fel a sivár valóra? — — —
 Hülden álom vetett, Losoncz, szép földedre!
 Ruttkay Gyula.

A déli sark felkeresése.

A déli sark északi régióinak felkutatása az északi sarkkal ellentétben, — melynek felfedezése Nansen kutatási útja után már rövid időn belül meg fog történni — még nagyon kezdetleges állapotban van; körülbelül 50 év óta — a mikor Ross James (1839—41.) utazott a délsarki vidékekre — a kutatás ez irányban szünetel. A Patoky H. és W.-féle budapesti szabadalmi iroda által szerkesztett „Műszaki közlemények“ szerint Neumayer P. titkos tengerészeti tanácsos és a hamburgi csillagda igazgatója köriratot intézett a bel- és külföld nagyobb földrajzi társaságaihoz a déli sarkvidékek és a déli jegestenger felkutatása tárgyában és a Viktoria-földön egy meteorologiai állomás felállítását indítványozta. E vállalkozás sikere annál inkább kívánatos, miután a tudományos kérdések egész sora, mint pl. a földmágnesség jelenségei, a földrajzi szé-

lességek ill. a földhamu ingadozásai és sok más kérdés a déli sarkvidékek és a déli sark mágneses erőinek ismerete nélkül semmiképp sem oldható meg; ezen megoldásokat elősegítjük azáltal, hogy azon a vidékeken méréseket eszközölünk, melyeknek az inga hosszára, a jég vastagságára, a levegő sűrűségére stb. kell kiterjedniük. Általánosságban helyesnek találjuk, hogy mielőtt a délsarkra egy nagyobb és igen költséges expediciót menesztenének, Melbourneból kisebb hajókkal próbálkozzanak a Viktoria-földbe hatolni, a mit tavaszkor daczára a 180 m. magas jégfalnak, a szakértők lehetségesnek találnak. Azt hiszik, hogy a viszonyok ott megegyeznek a Grönlandban tapasztaltakkal, a hol daczára annak, hogy néhány mértföldnyi távoból teljesen kopár és sivárnak tünik fel, mégis belsejében nyáron oly növény és szingazdagság található Payer állítása szerint, mint az Alpesek gyönyörű lejtőin. Az eddigi tapasztalatok szerint úgy látszik, hogy a déli sark északi vidékein örökös tél uralkodik, de már meteorologiai indokokból sem lehet arra következtetni, hogy mivel a Viktoria-földet szegélyező szigeteken — melyeket különben is csak nagyon kevésbé ismernek — sem mohát, sem zuzmarát nem találtak, azok az illető terület belsejében sem található. Minél nagyobb egy terület, annál több buvóhely található fel benne az organikus élet részére. Hooker — ki Roast utjain kísérte a déli Uj-Seelandban 50 fok déli szélességen tul az Anklad-szigeteken 80 phanerogamot talált, a jobban izolált Karguelen szigeteken már csak 21 et, míg az ép

ezen szélesség alatt Norvégia mellett fekvő fokon csak egyetlen fűnöm található. A tenger halvilága a déli sark közelében is nagyon sokat igér, miután igen sok ott előforduló hal mint pl. a bálna, Balaenoptera musculus és mások ugyanazon családba tartoznak, mint az északi sark közelében fogott halak. A madarak is képviselve vannak és azon sebésekből melyeket megölt fókákon találtak, Borchgrevink norvég természetbuvár azt következteti, hogy ott egy a fókákkal ellenséges eddig még ismeretlen emlős állatnak kell léteznie. Épp úgy mint Neumayer P., Dr. Vogel is azon véleményen van, hogy esetleges nagyobb vállalkozások előtt, kis expediciókat kell a déli sarkhoz meneszteni, melyek anyival inkább olcsók, miután Ausztráliában sok ember foglalkozik a felkutatandó vizekben való halászat által. Más országok is, mint Anglia és Belgium szintén komolyan foglalkoznak a déli sark felkutatásának gondolatával, úgy, hogy Neumayer felszólalása, melyet a II. geographiai kongresszuson a német nemzethez intézett, nem fog eredménytelenül elhangzani. Ilyen kis és aránylag olcsó előtanulmányok segítségével, az égálji viszonyokat, a melyhez első sorban az ott uralkodó cyklonok légnyomásviszonyai tartoznak, a felhők irányára, a csapadék magasságára a jégviszonyokra vonatkozó előtanulmányok megtehetők. Ezek közül csak a nyár hőmérséklete ismeretes, mely 0-2—06° C. között váltakozik, míg a téli hőmérsékletet épenséggel nem ismerik; azonban az alacsony nyári hőmérsékletből semmi esetre sem szabad azt következtetni, hogy a téli hőmérséklet ennek megfelelően alacsony.

hogy néhány szakferfi tanácskozásainál közös nyelvet használhasson (noha maga ez is sok nemzetiségi velleitást elnyomna), de szemünk előtt a nagyközönségnek az érdeke lebeg; nem azon néhányé, kik a nemzetközi vonatkozásokat megbeszélnek, esetleg szabályozzák, de a népek nagy sokaságáé, kik ezeket a viszonyokat létrehozzák, megteremtik.

Voltaképen filozofice mit jelent egy nemzetközi nyelv? Jelenti a szellemi termelésnek és fogyasztásnak központi, nagyban való szervezését; egy kis körből egy nagyobbra való áttérést, ami könnyen láthatólag a szellemi forgalom és fogyasztás óriási mérvű gyarapodását idézi elő, végeredményében pedig a civilizáció terjedését fogja előmozdítani.

Micsoda időnyereséget, munka és fáradtság kimélést jelentene ez a tény különösen a kisebb nemzeteknél, kik csakély számuknál és nyelvük izoláltságánál fogva kénytelenek minden velük összeköttetésben álló nemzet nyelvét elsajátítani. Hisz nálunk s Magyarországon is csak kevesen vannak, akik ne beszéljenek anyanyelvükön kívül többé-kevésbé németül s valamely szláv nyelven; a polgári osztálynak bizony igen szükséges ezenfelül a francia, angol; a tudományos képzettséghez kívánatos még az olasz — nem is szólva, hogy a tanuló ifjúság lelkét még a latin és görög nyelv tanításával is ölik. Szóval tanulunk 4—5 nyelvet is, anélkül, hogy egyet is tökéletesen tudnánk, legfeljebb csak édes hazánk nyelvét felejtsük el. S így a kereskedő, a tudományos pályára készülő fiatal ember amíg megszerzi az eszközöket, melyekkel üzletét megkezdheti, illetve melyekkel tudományos kutatásokba foghat; eltölti életének legszebb, legmunkaképesebb éveit.

A külföldiek persze nem értik nyelvünket s nem olvassák publikációinkat. Ezért is tudnak hát a külföldön oly keveset rólunk magyarokról, akiket a műveltebb nemzetek még mindig keleti barbároknak tekintenek. Pedig a magyar fajban és nemzetben meg vannak a szellemi képességek oly alkotások létrehozására, melyek bármely művelt nemzet szemében is az emberi értelm méltó termékeinek tekinthetők, s melyek bizonyára dicsőséget szereznek alkotóiknak s nemzetüknek egyaránt, ha nagyobb forgalmi képességgel hírnának. Le kell vetnünk tehát a nyugtató bilincseket s minden igyekezetünket oda kell fordítanunk, hogy

Egy titok.

Mikor az elmúlt évben Keszthelyi gróf, diszes vendégseleg közepette menyasszonyával Kovách kisasszonnyal a „Jézus szíve“ templomba vonult, hogy ott egymásnak örök hűséget esküdjének, bizonyára igen hosszúra nyult volna az egész büszke arisztokratikus társaságnak az orra, ha felfedezte volna előtte valaki azon drámát, mely az ünnepektől ifjú gróf születéséhez fűződik. Ettől azonban egyáltalában nem lehetett félni. A legnagyobb titokzatosságra volt ez burkolva, melyről egyedül csak a völegény anyja a tiszteletré méltó Keszthelyi Sarolta grófné, ki már 25 év óta élt példás özvegyességben és nővére Megyeri Antoinette tudott, ki ifjúkori szándékához híven, soha sem ment férjhez.

Abban az időben mikor ez a föltevés Antoinetteben megszilárdult, 23 éves volt, huga pedig 19 éves. Anyjuk még akkor halt meg, mikor az utóbbinak életet adott.

Atyjukat, kit nem az idő, hanem a bajok öregítették meg, a köszvény ugyan karos székéhez láncolta, azonban sokkal erélyesebb ember volt, semhogy másra bízta volna leányai nevelését.

Az ő kezei alatt nőttek fel a leányok és szépekké lettek, hogy ha tudjuk, hogy e mellett még igen gazdagok is voltak, nem lehet csodálkozni azon, hogy elsőrangú partieteknek tekintették őket. Társaságba ugyan nem igen jártak, mert egy nevelőnő vezetése mellett kellett volna megjelenniük, a mit az atya nem akart: azonban, hogy az olyan leányok mégse legyenek elzárva a világtól, hetenkint egyszer megnyitá házát a barátok és ismerősök előtt. Az ilyen estélyek alkalmával gyakran táncoltak is és műkedvelői előadásokat tartottak. Ha pedig jött a tavasz, az estélyek a szép családi várkastélyban folytatódtak, mely a Megyeriék nyári tartózkodás helyéül szolgált.

A vendégekkel szaporodott a kérők száma is. És pedig először Antoinette felé irányult az ostrom, ő azonban jobbra-balra

minél tágabb, nagyobb érvényesülési tért biztosítsunk magunknak.

Speciális fontossággal bír hát ránk nézve a gondolatok kicserélésének nemzetközi módja, mely ha minden népnek és nemzetnek óriási fontossága, egyiknek sem annyira, mint nekünk magyaroknak. Hogy milyen legyen aztán ez a nyelv, az nem lényeges, a fő, hogy tényleg meglegyen. Lehetne esetleg a latin, de egy holt nyelv nem látszik alkalmasnak, hogy a folyton szaporodó új fogalmakkal gyarapítsa szókincsét. Lehetne esetleg valami nagy elterjedtségnek örvendő modern kultur nyelv (angol, francia, német), de ma, midőn a nemzetiségi velleitások fenyegetik éppen a békét, nem hiszszük, hogy bármelyikre nézve is békés megegyezés jöhetne létre. Marad tehát egy megalkotandó világnyelv — a hologlossza. Ez nem oly fantasztikus, kivihetetlen alkotás, mint azt sokan az első pillanatra hiszik, sőt az ide irányuló nyelvfejlődés csirái már is látszanak s napról-napra napra fejlődnek. Eltekintve attól, hogy a XIX. sz. nagyszámu szóalkotásai közt alig van egy-kettő, mely ne használatnak nemzetközileg, hanem ami sokkal fontosabb (de a nemzetközi érintkezések gyakoriságánál fogva könnyen megérthető), a legkülönbébb nyelvtanok is kezdenek egymás felé közelíteni és közös vonásokat felvenni. Nemcsak a Nyelvőr panaszkodik a germanizmusok miatt, de a francziák is, a németek meg a gallicizmusok ellen küzdenek stb. Ezen hasonulás csak kezdetén van, de a távol homályában már is láthatók egy tisztán szintetikus alapon álló grammatika fejlődő vonaljai. Mi sem áll tehát utjában, hogy e természetes fejlődés alapján egy tisztán szintetikus rendszerű, kivételektől ment, mindenki által könnyen elsajátítható nyelvi szerkesztések egy nemzetközi nyelvi kongresszus vagy bizottság által.

Mondják ugyan, hogy egy világnyelv a kozmopolitizmus karjaiba kergetne bennünket. Azonban azt véljük, ha az eddigi nemzetközi érintkezés mellett a nemzetiségi eszme fokozatos fejlődése volt lehetséges, ugy ezen érvnek sulya nincs. Ha nem tett bennünket kozmopolitává 4—5-féle nyelvnek elsajátítása, egy egyetemes nyelv sem fog azzá tenni.

Felhozzák továbbá érvelni azt, hogy egy, a rideg, üzleti érintkezés céljaira készült nyelv növekvő elterjedése ki fog ölni minden poézist, s megfosztja himporától az élet

osztogatta a kosarakat, s ha atyja ennek okát tudakolta, azt mondta, hogy sohasem ohajt férjhez menni, hanem atyját óhajta gyámolítani öreg napjaiban. Természetes, hogy ezután Sarolta felé fordult az érdeklődés.

Sarolta egészen más jövőt tervezett magának, mint néneje. Az ő szívében a legelső férfi sóhajai is visszhangra találtak. Ez a szerencsés sóhajozó nem volt más, mint az előkelő Keszthelyi gróf, ki 25 éves, szép ember volt és birt mindazzal a kellékekkel, a melyek csak egy férfit a nő szemében kedvessé tettek. Ő is szerette Saroltát, azonban akadályozta szerelmüket a családnak azon régi tradíciója, mely szerint először mindig az idősebb leánynak kell férjhez menni. Ezért megkérdezte nővérétől, hogy általán férjhez akar-e menni, vagy nem? Antoinette azt mondá, hogy soha, mert rangján alóli embert szeret, egy fakeskedő fiát, ennek nevéhez a Megyeri nevet örökre hozzáfűzni pedig nem akarja. — S ő szeret téged — kérde Sarolta? — Igen, de azt is tudja, hogy szerelmünk reménytelen.

Tehát neked szabadságodban állana más-hoz menni férjhez. — Igen, de ezt soha sem fog megtörténni, felelt lemondást kifejező hangon Antoinette.

A szerelmes ember a legnagyobb egoista! Sarolta sajnálta nénijét, és örült a maga szerencséjének.

Igy történt, hogy néhány hónap múlva már Keszthelyi gróf karján sétált Rómában, hol a mézesheketek szándékozták tölteni.

A boldogság rövid ideig tartott. Az ifjú maláriát kapott és hasztalan volt a legjobb orvosok kísérlete is, hogy megmentsék, néhány hét múlva Sarolta karjai közt adta ki lelkét.

Sarolta pedig gyászruhában es tört szívvel ment vissza az atyai házba.

Hazaérve, minden bánat daczára is figyelmessé lett azon ijesztő változásokra, melyek nővérén az ő rövid távolléte alatt végbe mentek. A nemrég viruló szépségű leány, lehervadt rózsához hasonlítot,

szébbik oldalát? Biztosan! sőt kitűnő munkák közzététele a világnyelven, bizonyára oly forgalmat idézne elő, mely az előállítási költségeket a minimumra apasztja, úgy hogy a legszegényebbeknek is módjukban lesz több szellemi táplálékot, több szépet és költőt magukba szívni, mint ma tehetik. És egy világnyelv használata nem zárja ki legkevésbé sem a hazai nyelv intenzívebb munkálását, vagy más idegen nyelvek elsajátítását s a nagy írók eredetiben való olvasását. A kinek ideje és tehetsége van hozzá, ám tegye meg, de a ki nincs ily szerencsés körülmények közt, az egészen ki legyen az ilyen élvezetekből zárva? — ez nem látszik semmiképp sem méltányosnak.

Láthatjuk, hogy a nemzetközi viszonyok még soha nem képzelt arányban többszörösödnek s azt véljük, nincs messze az idő, mikor a nemzetközi nyelv eszméje is testet, alakot fog ölteni.

Sz. K.

Budapest, 1897. évi május hó 21.

— A király uthon. — Ottó főherceg. — Országgyűlés. — Az esküdtbírósgokról szóló javaslat. — A Nopcsa ügy —

A pozsonyi fényes ünnepségek után a király nyomban a fővárosba utazott, hova hétfőn reggel érkezett meg. Azóta természetesen megélenkült a budai királyi várpalota, melynek különben újjáépítése javában folyik. Ő felsége itt léte alkalmával audienzát is adott, mely igen nagy számmal jelentkeztek. A tegnapi kihallgatások alkalmával nyújtotta át Nyittravármegye küldöttsége azt az emlékeztetőt, a melyet a zoborhegyi ezredes emléke felavatása alkalmából a király számára veretett. A király kegyesen fogadta a küldöttséget. Ez alkalommal történt, hogy míg a küldöttség az előszobában várakozott, Kostyál Pál nyittrai polgármester, ki a küldöttség tagjai között volt, szélhűdés folytán rosszul lett, úgy, hogy sulyos betegten szállították szállására. Allapotáról a király is jóakarattal tudakozódott.

Itt léte alkalmával királyunk gyakran megszokta látogatni a közhasznú intézeteket. Ez idén is szokásához híven meglátogatta a tavaszi tárlatot, mely alkalommal több művészt mutatnak be neki, a kiknek képeiről igen dicsérelőleg nyilatkozott. A látogatást természetesen több képvisárlás követte, mint-hogy köztudomásu, hogy a király a művészekre nézve a legnagyobb maecenasok egyike s minden évben sok szép, értékes képpel gazdagítja képtárát.

A királylyal együtt Ottó főherceg is nejevel a fővárosba érkezett. Ők teljesítik most ugyanis azt a fényes funkciót, mely a trónörökös párt illeti meg. Ezuttal először időznek nálunk hosszabban s tegnap számos küldöttség tisztelettel náluk.

Nagy élénkség uralkodott a héten a

Sarolta annyira meglepte mindez, hogy nem bírván uralkodni magán, egyenesen kérdést intézett Antoinettehez ennek okai iránt.

A leány a legnagyobb zavarba és felindulásba jött és csak miután Sarolta egy kissé lecsillapította, volt képes elárulni azt a titkot, mely a fiatal asszonyra az első perczen lesújtó villámhatásával birt.

Antoinette nem volt többé leány. Egyetlen találkozására reménytelen szerelmének tárgyával oly következtetéseket vont maga után, mely az addig mocskotalan Megyeri hírnevét alig hagyta volna érintetlenül.

Sarolta azonban egyszerre, mint a kinek valami jó gondolata támadt, kiderült arczczal és vizsgálató hangon így szól nővéréhez: — Ne félj Antoinette, bízzál csak benne és én meg foglak menteni mindentől.

* * *

Másnap reggel Sarolta azzal a kijelentéssel borult atyja lábához, hogy habár Isten gyázt mért is reája, adott vigasztalást is, mert anyává tette őt és így reményt adott neki, hogy családja nem fog benne és a férjhez menni nem akáro Antoinetteben kihalni.

Az atya oly kitörő és határtalan örömmel fogadta e hirt, hogy még abba is beleegyezett, hogy Sarolta bus napjai enyhítésére nővérével egy hosszabb utat tehessen.

És a két nő igen sokáig mintegy 11 hónapig távol volt az atyai háztól: ezalatt Larióban Antoinettenak fiai született, kit, mint a fiatal Keszthelyi gróft anyakönyveztek. Hazatérve, a nemes nővér eszavakkal tette a fiut az öreg Megyeri gróf ölébe: Ime atyám, unokád!

Ebből a csecsemőből lett az a közkedveltségű ifjú gróf, a kinek lakodalmát az egész arisztokrácia megünnepelé.

Harkai Aladár.

képviselőházban is. A fővárosban még vasárnap elterjedt a hír, hogy a magyar országgyűlés is a pozsonyi ünnepségeken küldött-ségileg akart tisztelegni a király előtt; de mivel a program szerint csak a katonaság és papság után jött volna, ezért Szilágyi a képviselőház elnöke inkább lemondott a parlamentnek a küldöttségben való részvételéről. E miatt azután Holló Lajos, Eötvös és Horánszky meginterpellálták a miniszterelnököt. Bánffy válaszában kijelentette, hogy Szilágyi ugyan tarokkozás közben említette neki. Mire kitört a vihar. Az egész ház zajongni, tombolni kezdett. Utána nyomban Szilágyi igazította helyre a miniszterelnök szavait, mert őne tarokkozás közben, hanem hivatalosan jelentette be a ház részvételét. Mire még nagyobb lett a lármá. Bánffy azonban érdemileg nem válaszolt az interpellációkra; ezt későbbre ígérte.

Egyébként igen nagy fontossága s az esküdtbírósgokról szóló törvényjavaslatot tárgyal a ház, melyhez eddig is legkiválóbb jogászaink szótak hnzza. Így Visontai elítélte annak reakzionárius irányzatát; Polónyi rosszalta az esküdtek kiválasztásánál a ki-nevezett bírák közreműködését. Sággy kívánja, hogy a szelektorokat titkos szavazás útján válasszák meg. Némelyek pedig elvből ellenzik a szelekciót, az esküdtek sorakozás útján történő kiválasztásában látják az igazság legfőbb garanciát. Azonban a javaslat általánosságban a reformtörekvések iránti hajlamról tanuskodik s ezért a képviselők örömmel fogadják.

Nopcsa Elek báró, az operaház intendantusa állásáról lemondott. Mily hirtelen történt mindez. Ő ugyanis Müller Katiczát, az operaház első ballerínáját állásából elbocsátotta azért, mivel ez az általa a nemzeti kaszinóban rendezett mulatságokra nézve igen kicsinylőleg nyilatkozott, a mely mulatságokra a ballerínák közül is többen be lettek rendelve. A lapok kiméletlenül neki estek Nopcsának s a legérzékenyebb oldalán cirógatták. Ugy hogy még barátai is elvesztettek tartották. Hír szerint felszólítást is kapott lemondásának benyújtására, vagy az újságok ellen a sajtóper megindítására.

Ő inkább az előbbit tett; lemondott állásáról, a mi nagy meglepődést szült mindenfelé. Utódjául Berzeviczy Albert, volt államtitkár, a képviselőház alelnökét emlegetik s tőle várják az opera és a nemzeti színház ügyeinek tisztázását.

Fővárosi levelező.

Különbélek.

— **Himen.** Bándy Endre, a lévai ág. evang. egyház köztiszteletben álló lelkésze f. hó 18-án esküdtött örök hűséget Cziglian János bakabányai kereskedő bájos leányának, Amália kisasszonynak. — Ujanezen napon tartotta egybekelését Akúcs Lajos bajkai ev. reform. lelkész Varannay István, Léva város tanácsnokának kedves leányával, Juliskával.

— **Kinevezés.** Kerny Géza, m. kir. államrendőrségi gyakornokot, városunk szülöttét a m. kir. belügyminiszter a budapesti államrendőrséghez irnokká nevezte ki.

— **Táncszestély.** A lévai cipész iparos ifjak f. hó 16-án megtartott táncszestélye igen szépen sikerült. Nem tulsok, de diszes közönség volt jelen, mely a hajnali órákig a legkellemesebben mulatott. Fesztelenség, élénkség uralkodott a termekben s a jelen volt hölgyek közül senki sem ért rá petrezselymet árulni, mert a tánczos fiatalaság ezuttal ugyan csak kített magáért. A mulatság a zászló alap javára 25 frtot jututtott. A felülfizetések összege 16 frt 70 krt tett ki, melyért a felülfizetőknek ez uton is hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— **Végzetes szerencsétlenség** történt f. hó 21-én a lévai homokbányában. Mészáros János, 42 éves, lévai napszamos szekerén homokot hordott a bányából a mondott napon; már épen távozni akart, midőn észrevette, hogy a kiáott üregben felejtette kapját, a melyért visszament. Alig lépett azonban a kiállott földtömb alá, midőn az egész part mintegy két méternyi magasságban lezakadt, s őt lábáról leütve elborította. Ugy, hogy halva huzták ki a romok közül. Már nem első eset ez s csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a felügyeletre hivatott, tulajdonos hatóság mikor fogja azokat az ovó intézkedéseket megtenni, a melyek nélkül ilyen homokbányákat üzembem sem szabad tartani. Tudunkkal az eddig felügyelőt, a ki legalább a kiálló partokat rendszeren elegyengette elbocsátották, s helyette csak egy gyerek ügyel a homokot hordó kocsikra. Azt hiszszük, a vizsgálat majd kifogja deríteni, terhel-e valakit mulasztás?

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Bém Géza lévai lakost, a lévai kir. pénzügyigazgatósághoz számgyakornokká nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Lichtenstein Káimán, a garamvölgyi czukorgyár főtisztviselője, folyó hó 9-én váltott jegyet Décsi Malvin kisasszonnyal, Décsi József, az érsekújvári neolog izr. hitközség derék tanítójának kedves leányával.

— **Fiók takarékpénztár Zselizén.** Az aranyos-maróthi takarékpénztár financiaiális működését kiterjesztendő Zselizén e hóban fők takarékpénztárt létesített, melynek alakuló közgyűlését f. hó 5-én tartották meg, melyet Kosztolányi Aurél, az anya-intézet igazgatóságának elnöke, szép beszéddel nyi-

Zacherlin

Bámulatosan hat! Megöl utólérhetlen biztonsággal

és gyorsan, minden ártalmas férget s ez okból a fogyasztó közönség milliói magasztalják és keresik. — Ismertető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. Ezen aláírás „Zacherlin“.

Raktár. Léván: Kern Testvérek, Medveczky Sándor gyógyszerész, Czirok János, Engel József, Preisach Samu utóda, Frommer S., Cserei Gyula,

Ipolyságon: Dombo Károly, Trautwein Dániel uraknál.

Ujbányán: Cservinka Mór urnál.

Verebélyen: Czirok István, Pollak József özvegye és fia,

!! KITÜNŐ PADLÓ-MAZ !!
puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz
3 árnyalatban

Eisenstädter testvéreknél Bécsben.

Teljesen használatra kész, csinos és a cizélnak megfelelő 1 kilós dobozokban. Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad. Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel. Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb, mint a többi padló-fénymaz. Kapható minden nagyobb festék- és győgyáru-üzletben.

Kapható: **Czirok János** és **Kern Testvérek** uraknál.

A vásárlásnál tessék a „Vas lovag“ védjegyre ügyelni.

Ki iszik **Kathreiner-féle** Kneipp-maláta-kávét?

Egyre bejö!

Mindenki a ki félti az egészségét és mégsem akar lemondani a kávé megszokott kellemes élvezetéről. Mert a Kathreiner-kávé hozzájárul az idegizgató bakkávének általánosan ismert és rendes használatnál annyira egészségrontó hatása.

Mindenki a kinek egészségét valami megromtotta. Különösen ideg- s gyomorbetegségekben szenvedőknel sok ezer esetben a legegészségesebb és a legkönnyebben megemészthető italnak bizonyult a tisztá Kathreiner-kávé.

Minden asszony és gyermek, a kiknek gyöngye szervezete különösen jótékony ha ással van a tápláló Kathreiner-kávé s a kik kellemes, enyhe íze miatt, úgy bakkávével keverve, mint tisztán nagyon szeretik.

Mindenki a ki a háztartásban takarékos, de izletes és a mellett egészséges kávéit mégsem akar magától megvonni. Takarékosági szempontból is ajánlható a Kathreiner-kávé, akár bakkávéval vegyítve, akár tisztán.

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé valóban egészségi és családi kávé, a mely szemekben a legjobb malátából készül; a bakkávé kedvelt ízét a Kathreiner-féle gyártási mód adja meg neki, a mely a leghíresebb szaktekintélyektől elismerve, minden művelt államban tért hódított. Csak a Kathreiner-kávé egyesíti magában a bakkávé kellemes ingerlő ízét és a maláta-kávének egészséges, orvosilag elismert és megerősített előnyeit.

Kérelem: Tévedések és megkárosodás kikerülése végett bevásárlás alkalmával tessék jól vigyázni az eredeti dobozra, a melyen ez a felírás van **Kathreiner**.

Az olyan eseményben, a melyen nincs rajta a Kathreiner név, hamisított kávé van.

Anton Pichler **Auton pichler**

A Habicht féle es. és kir. udvari szállítók valódi angol kalap gyárosok főraktárát megkaptuk, melyeket van szerencsénk a n. érd. vavó közönség b. figyelmébe rendkívüli alacsony áron ajánlani.

Továbbá őr ingek, selyem és turista, francia szatén jó mosó Law Tehmis ingeinket is.

12 db Gallér	5 szőrös	2.10
12 pár Kézleő	5	3.80

nyakkendő, kesztyű, esernyő, és katonai czikkek legolcsóbb bevásárlási forrása.

HEKSCH és MEISEL
Léván. főtér.

Halbau és Damask **Halbau és Damask**

Legbiztosabb szer.

Az általánosan elismert és jó hatásának bizonyult

„BARÁT ITAL“ ezimű növényeszer gyomorlikőr készítményem, székrekedés, étvágytalanság és az ebből eredő bajok ellen. **Egy üveg ára 40 és 80 krajczár.**

Főraktár: **Aranyos-Maróth** és vidéke részére **Eisenberg Károly** vas- és fűszerkeresk. urnál.

Kapható Léván: **Czirok János**, **Klein Ödön** és **Schupala Lajos** urak fűszer-üzleteiben valamint **Hódmező-Vásárhelyen**, **Árpád-utca 12.**

Zenke Zoltán.

Szabadalmazott
valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“
családi és iparos varrógépek
igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utána.

Singer családi varrógép kézi hajtásra	22.— 19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrénnyel	35.— 28.—
Singer Medium iparosoknak gép állvánnyal	40.— 36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állvánnyal	44.— 39.—
Howe családi varrógép állvánnyal	33.— 27.—
Nagy Howe iparosoknak varrógépek	44.— 38.—
Ringschiff iparos varrógép	70.— 58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.
Géptük, részek és csónak olcsón.

Klein Sándor
óras- és ékszerész
LÉVAN.
ezelőtt **FELSENBURG FÜLÖP** főközlete.

Törött arany és ezüstöt legmagasabb árban váltok be. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen teljesítenek.

Ajánlja dús raktárát mincennemű óra, arany- és ezüst ékszer-árúkból és pedig gondosan szabályozott órák 2 évi jótállás mellett.

Arany férfi remontoir óra	30.—	frtől	feljebb
Arany női remontoir óra	14.—	"	"
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	8.—	"	"
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	7.—	"	"
Niki remontoir óra egy fedéllel	4.—	"	"
Ingaórák farag. díofatokban egy felhuzással 14 napig járó művel	10.—	"	"
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	"	"
Arany karperecz (14 karat)	8.—	"	"
Arany függő (14 karat)	1.50	"	"
Arany kereszt (14 karat)	2.50	"	"